

Ajankohtaista Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestöyhteistyössä

Valtionavustus sosiaali- ja terveysalan järjestötoiminnan kehittämiseen

Valtionavustushankkeen menettelytavat

- Valtionavustushaku hyvinvointialueille alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi (25 milj.) on auki 11.9.-26.10.2026.
- Hyvinvointialueen johtoryhmä on linjannut Pirkanmaan hyvinvointialueen painopisteet. Esitettävät painopisteet vastaavat samanaikaisesti ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin ja sosiaalisista raporteista tehtyihin nostoihin sekä suurimpiin ennakoituihin STEA-järjestötoiminnan aukkoihin.
- Järjestöt ehdottivat hankeideoitaan Pirhalle 16.-28.9.2026 välisenä aikana. Hanke-ehdotuksia tuli järjestöiltä 85 kpl. Ehdotusten yhteenlaskettu summa oli yhteensä noin 8 milj. euroa.
- Ehdotuksista osa valikoituu mukaan hakemukseen, näiden järjestöjen kanssa neuvotellaan tarkemmin.
- Hyvinvointialue hakee avustusta. Sosiaali- ja terveysministeriö tekee päätökset rahoitettavista hankkeista alkuvuodesta 2027.

Pirhan painopisteet valtionavustushakua varten 1/3

NEET-nuorten parissa tehtävä rinnalla kulkeva ja valmentava työskentely. Painopiste sisältää myös syrjäytymisvaarassa olevat alaikäiset lapset ja heidän perheidensä tukemisen.

- Lasten, nuorten ja perheiden varhainen tuki (lasten ja nuorten osallisuuden, vertaistuen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen)
- Nuorten päihde- ja mielenterveystyön kohtaava työ
- Vanhemmuuden vahvistaminen (perhetyön vahvistaminen monialaisena yhteistyönä (esim. vertaistuki, kohtaamispaikat, vanhempien osallisuus)
- 18-29-vuotiaiden nuorten aikuisten parissa tehtävä rinnalla kulkeva ja valmentava työskentely

Pirhan painopisteet valtionavustushakua varten 2/3

Sosiaalisen turvallisuuden, arjen resilienssin sekä toimintakyvyn vahvistaminen asuinalueilla ja elinympäristöissä. Painopiste sisältää myös ehkäisevän päihdetyön.

Painopisteen tarkennukset:

- Digituki ja muu matalan kynnyksen neuvonta asuinalueiden yhteisöissä
- Ehkäisevä ja / tai haittoja vähentävä päihdetyö asiakkaiden elinympäristöissä
- Matalan kynnyksen talousneuvonta ja asumisneuvonta esimerkiksi nuorille aikuisille ja lapsiperheille
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelujen asiakkaille järjestettävä hyte-toiminta, kuten ryhmätoiminta ja retket (mukaan lukien luonto ja liikunta)
- Riippuvuusongelmista kuntoutuville ja neurokirjolla oleville kohdennettu rinnalla kulkeva tuki
- Rikollisuuden ehkäisyä tavoitteleva jalkautuva työmuoto
- Hyvinvointialueen sairaaloissa toteutettava koordinoitu järjestö-, vertaistuki-, kokemus- ja vapaaehtoistoiminta

Pirhan painopisteet valtionavustushakua varten 3/3

Ikääntyneiden osallisuuden, mielen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn lisääminen

Painopisteen tarkennukset:

- Vapaaehtoistyön ja vertaistuen koordinointi
- Mielen hyvinvointia tukeva ryhmä- ja kohtaamispaikkatoiminta
- Yksinäisyyden varhainen tunnistaminen, osallisuuden vahvistaminen ja palveluihin kiinnittyminen

Toiminta tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä alueen Lähitorien ja Ikääntyneiden hyvinvointiverkoston (IkiHyte) kanssa

Avustustoiminnan yleiset periaatteet –asiakirjan uudistus

Avustustoiminnan yleiset periaatteet -asiakirja

- Pirkanmaan hyvinvointialueen avustustoimintaa ohjaa Avustustoiminnan yleiset periaatteet – asiakirja, jonka päivitetyn version aluehallitus hyväksyi 21.9.2026.
- Uudistuksessa mm. myöntämisperusteita ja avustusten ulkopuolelle jääviä kustannuksia on täsmennetty ja raportointia sekä valvontaa vahvistettu.
- Lisäksi jatkossa myönnetään vain **yleis- ja kohdeavustuksia**; kumppanuusavustuksista luovutaan.
- Yli 5 000 euron yleisavustushakemuksille otetaan käyttöön arviointia tukeva pisteytysmalli.
- Pirkanmaan hyvinvointialueen myöntämä avustus toimii toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena.

Nostoja avustusten yleisistä myöntämisperusteista

- Avustuksia myönnetään järjestötoimintaan, joka on hyvinvointialueen strategian mukaista, noudattaa avustustoiminnan yleisiä periaatteita ja on hyvinvointia, terveyttä ja/tai turvallisuutta edistävää.
- Avustettavan toiminnan tulee tukea vähintään yhtä alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin kuuluvaa tavoitetta (Löytyvät taulukkona [Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2023-2026 -asiakirjasta](#) s. 52-53)
- Kaikilla pirkanmaalaisilla tulee kotikunnasta riippumatta olla oikeus osallistua Pirkan avustuksella toteutettavaan toimintaan.
- Avustettavan toiminnan tulee olla avointa muillekin kuin järjestön omille jäsenille.
- Hakijalla tulee olla päivitettyt tiedot palvelutietovarannossa (PTV) ja/tai Lähellä.fi-palvelussa.
- Avustuksia myönnetään Pirkanmaalla vähintään **yhden vuoden** ennen hakua toimineille rekisteröityneille järjestöille.
- Avustusta ei jatkossa myönnetä yksinomaan virkistys- tai huvitoimintaan (esim. teatteri- ja konserttimatkat), ellei toiminta ole perustellusti osa tavoitteellista ja kohdennettua hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Yleisavustukset jatkossa

- **Yleisavustuksia** voidaan myöntää yhdistyksen tai yhteisön perustehtävän mukaiseen yleishyödylliseen toimintaan ja/tai innovatiiviseen toimintaan. Toiminnan tulee täyttää avustusten myöntämisperusteet.
- Pirkanmaan hyvinvointialue valitsee harkintansa mukaan yhteistyökeskusteluihin (ent. kumppanuuskeskustelut) järjestöt, joiden toiminta on hyvinvointialueen palveluiden tukemisen tai yhteistyön näkökulmasta erityisen merkittävää. Arvioinnissa huomioidaan muun muassa seuraavat tekijät:
 - Toiminnan puuttuminen huonontaa selkeästi kohderyhmän selviytymistä arjesta, ja
 - Toiminta on ammatillista, eikä hyvinvointialue itse tuota vastaavaa palvelua lainkaan tai riittävästi, ja
 - Toimintaa toteutetaan/tullaan toteuttamaan tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- Yhteistyökeskustelu voidaan Pirkanmaan hyvinvointialueen aloitteesta käydä myös muissa kuin yllämainituissa tilanteissa.

Pisteytysmalli

- Yleisavustusten myöntämisen arvioinnin tukena hyödynnetään jatkossa pisteytysmallia. Pisteytysmalli tuo näkyväksi osan kriteereistä, joiden avulla avustushakemuksia arvioidaan.
- Pisteytysmalli tukee avustushakemusten arviointia, mutta ei yksin ratkaise avustuspäätöstä, vaan päätöksenteossa huomioidaan kokonaisarviointi ja harkinta.
- Kaikille 5000 euroa ylittävälle avustushakemuksille lasketaan pisteet.
- Pisteytysmallia ei hyödynnetä kohdeavustushakemusten arvioinnissa.
- Pisteytysmallissa arvioidaan seuraavat asiat:
 - Tarvelähtöisyys ja palvelujen täydentäminen (0–4 p.),
 - Saavutettavuus ja alueellinen kattavuus (0–3 p.),
 - Onko selvitetty, toteuttavatko muut toimijat hyvinvointialueella samalle kohderyhmälle vastaavaa toimintaa, johon myös haetaan Pirhan avustusta? (0–3 p.)
 - Avustettavan toiminnan tavoitteellisuus ja seuranta (0-2 p.)

Kohdennetut yleisavustukset 2027

Kohdennettu yleisavustus ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseen ja yksinäisyyden lievittämiseen

- Avustus on tarkoitettu itsenäisesti omassa kodissa asuvien pirkanmaalaisten ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseen ja yksinäisyyden lievittämiseen.
- Kohdennetulla yleisavustuksella toteutetaan erilaisia konsepteja ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseksi ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi eripuolilla Pirkanmaata.
 - Vuonna 2026 avustusta myönnettiin muun muassa vapaaehtoistoiminnan koordinointiin, uuteen ja innovatiiviseen osallistavaan toimintaan, erilaisiin ryhmiin sekä myös vakiintuneen, mutta kaikille avoimen ja vaikuttavan toiminnan jatkon mahdollistamiseksi
 - Vuonna 2025 (elo-joulukuu) tavoitettiin 22 000 asiakasta. Eniten suhteessa avustuksen määrään tavoitettiin ikääntyneitä avoimella ryhmätoiminnalla ja alle 1 000 euron avustuksilla. Avoimen ryhmätoiminnan NPS oli 89 ja koko toiminnan 82.
- Toiminta toteutetaan yhteistyössä paikallisen Lähitorin ja Ikihyte-verkoston kanssa.

Kohdennettu yleisavustus työikäisten osallisuutta ja hyvinvointia edistävään yhteisölliseen toimintaan

- Avustusta myönnetään työikäisten osallisuutta ja hyvinvointia edistävään yhteisölliseen toimintaan
- Avustustoiminnalla ehkäistään ja täydennetään julkisia palveluja, erityisesti työikäisten sosiaalipalveluja
- Erilaisia toimintamuotoja ja sisältöjä toivotaan
- Toiminnan oltava avointa kaikille pirkanmaalaisille, mutta toimintaa on mahdollista järjestää paikallisesti ja sitä on mahdollista kohdentaa tietyille kohderyhmälle
- Toiminnan oltava säännöllistä
- Toiminnan oltava maksutonta, mutta kävijältä on mahdollista periä maksu esim. vapaaehtoisesta lounaasta
- Toimija voi tehdä asiakkaan luvalla yhteistyötä asiakkaan verkoston kanssa
- Vuonna 2026 myönnettyillä avustuksilla on järjestetty mm. monenlaista ryhmätoimintaa, kohtaamispaikkatoimintaa, matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa, yksilöohjausta. Toiminnot ovat tavoittaneet yli 2000 pirkanmaalaista.

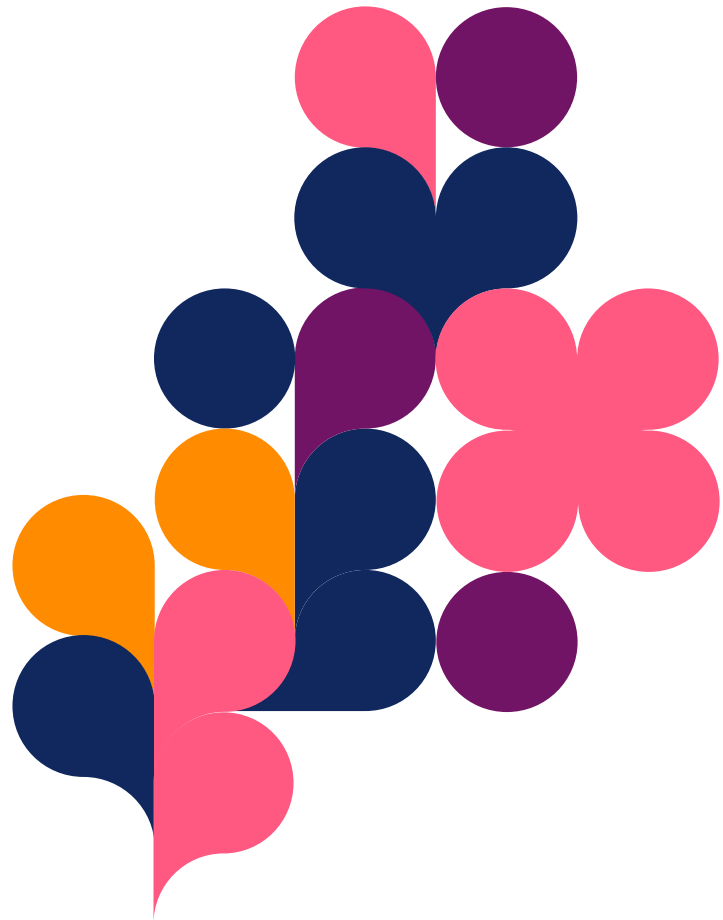

Avustushaku 2027

Vuoden 2027 avustusten hakuaiakataulu

- **12.10.-8.11.2026** ovat auki:
 - yleisavustushaku
 - kohdennettu yleisavustushaku ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseen ja yksinäisyyden lievittämiseen
 - sekä kohdennettu yleisavustushaku työikäisten osallisuutta ja hyvinvointia edistävään yhteisölliseen toimintaan
- **Kohdeavustusten** hakuaiaka on alustavasti kevään 2027 aikana. Tarkemmasta ajankohdasta tiedotetaan myöhemmin.

Kiitos!

Pirkanmaan
hyvinvointialue